

Petar Korunić (1939. – 2018.)

Hrvatska historiografija proteklog je ljeta izgubila još jedno istaknuto ime, cijenjenoga kolegu, profesora, mentora Petra Korunića. Nakon teške bolesti profesor Korunić preminuo je 7. kolovoza 2018., samo mjesec dana nakon što je napunio 79. godinu. Profesor Korunić potjecao je s Korčule, no životni put odveo ga je u Zagreb, gdje je stekao najviše obrazovanje i izgradio znanstvenu karijeru. Studij povijesti i filozofije završio je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1967., nekoliko je godina bio gimnazijski profesor u različitim gradovima, a zatim je 1971. zaposlen kao asistent na svojem matičnom fakultetu. Tu je napredujući na svojem znanstvenom putu doktorirao 1982., a titulu redovitoga profesora stekao je 1995. godine. U tom je zvanju umirovljen 1. listopada 2009. godine. Profesor Korunić bavio se uglavnom temama iz hrvatske povijesti XIX. stoljeća te poviješću srednje i jugoistočne Europe, koju je i predavao na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Saznanja iz svojih istraživanja i promišljanja o njima prenosio je generacijama studenata kao profesor, ali i kao mentor diplomskih, magistarskih i doktorskih radova. Upravo preko uloge mentora na magistarskom radu upoznala sam profesora Korunića. Od prvih kontakata pa do završetka mojega magistarskog rada naša je suradnja bila izvrsna, a njegov doprinos kao mentora utkan je u nj od oblikovanja teme preko usmjeravanja istraživanja do završnoga kritičkog osvrta na rad. Razvijeno kritičko promišljanje bilo je jedna od najistaknutijih osobina profesora Korunića. Ono se iskazivalo u pristupu temama iz povijesti XIX. stoljeća, historiografiji koja se tim temama bavila, ali i prema društvu u kojem smo živjeli, pa su rasprave o prošlosti i suvremenosti bile sastavni dio naše suradnje, ali i njegova odnosa s drugim kolegama, što ga je nerijetko dovodilo u sukob s pojedincima, čak i najbližim suradnicima. Ponekad je takva dinamika u odnosima koje je izgrađivao s kolegama imala za posljedicu potpuni prekid suradnje, ali često bi rezultirala znanstvenom raspravom obogaćenom argumentima i jedne i druge strane. U svojim promišljanjima profesor Korunić neprestano je propitivao historiografske zaključke, pa i vlastite, o temama vezanim uz naciju, nacionalizam, ideje i ideologije, odnosno teme koje su bitno obilježje XIX. stoljeća, „stoljeća naroda”, ali su vrlo aktualne i u našem vremenu. Napisao je o tome veći broj znanstvenih radova i knjiga baveći se pritom ponajprije jugoslavenskom ideologijom i hrvatskom nacionalnom ideologijom, ali vezano uz oblikovanje tih ideologija i hrvatsko-slovenskim, hrvatsko-srpskim i hrvatsko-mađarskim odnosima. Obrađujući te teme, uvijek je nastojao precizno definirati značenje pojmova kojima se koristio te odrediti realne temelje na kojima su se odvijali procesi oblikovanja nacije. Promišljanja o tome neprestano su mu otvarala nova poglavlja za istraživanje i davala mu podlogu da bude nepresušno vrelo ideja, koje nije sebično čuvao za sebe nego prenosio svojim studentima na diplomskim i poslijediplomskim studijima da bi ih potaknuo na istraživački rad. Obradi tema pristupao je vrlo analitički i sustavno, u čemu se odražavala i njegova filozofska naobrazba.

Nakon odlaska u mirovinu 2009. profesor Korunić posvetio se sustavnom arhivskom istraživanju. Umirovljeničke dane provodio je u Hrvatskom državnom arhivu i drugim institucijama snimajući goleme količine građe o školstvu, popise stanovništva i porezne popise, ne namjeravajući umirovljenjem završiti svoju znanstvenu karijeru. Silno je bio ushićen saznanjima koja je dobivao iščitavanjem te građe, ali i svjestan da golemi posao koji je odradio njezinim fotografiranjem neće moći sam završiti, pa je nastojao okupiti timove znanstvenika koji bi objavljivali tu građu i izrađivali znanstvene studije, ali i potaknuti pojedine institucije da znanstvenoistraživačkim projektima stanu iza objavljivanje te građe, koju je smatrao iznimno vrijednom za razumijevanje društveno-ekonomskih prilika u hrvatskim zemljama u XIX. stoljeću i procesa modernizacije. Nažalost, odaziv znanstvenika kao pojedinaca na tu inicijativu bio je vrlo slab, a ni institucije se nisu iskazale potporom iako je profesor Korunić dobio nekoliko obećanja o suradnji. On sam pak nije odustao od svojih zamisli te je uspio napisati nekoliko knjiga vezanih uz spomenuta istraživanja, od kojih će neke biti objavljene nakon njegove smrti.

Doprinos profesora Korunića hrvatskoj historiografiji može se kvantitativno mjeriti knjigama i brojnim znanstvenim radovima koje je napisao. Trag koji je ostavio svojom otvorenošću za suradnju, idejama kojima je nastojao inspirirati mlade istraživače, temama koje im je kao mentor predlagao za istraživanje, znanstvenim pitanjima koja je postavljao i sebi i kolegama iz znanstvene zajednice te kritičkim promišljanjem, kojim je često znao uzburkati hrvatsku povjesničarsku scenu propitujući ustaljene obrasce tumačenja pojedinih povijesnih pojava i predlažući drukčiji metodološki pristup, nećemo nikada moći izmjeriti, no on je zacijelo golem. Generacije povjesničara koje su s njim surađivale i koje ostaju iza njega mogu mu zato samo reći: „Hvala!”

Arijana Kolak Bošnjak